

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000032

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Тетяна Петрівна

2. Tetiana P. Tkachenko

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.04

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-02-2025

Спеціальність за освітою: адміністративний менеджмент

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 70. 052. 01

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.35.21.07

Тема дисертації:

1. Розвиток системи економічної безпеки промислових підприємств в конкурентних умовах
2. Development of the system of economic security of industrial enterprises in competitive conditions

Реферат:

1. Дисертація присвячена розробці теоретичних та науково-методичних положень, практичних рекомендацій щодо забезпечення розвитку системи економічної безпеки в умовах конкуренції. Запропоновано концептуальний базис для імплементації наукових положень конкурентної парадигми в управлінні розвитком системи економічної безпеки промислових підприємств шляхом формалізації засадничої аксіоматики і гіпотез трансформації безпекового простору, котрі базуються на синкретичному поєднанні гарантів цілісності і стійкості із стратегічними орієнтирами формування нових конкурентних переваг, що утворюються в результаті нарощування цінності й вартості у кризових умовах. Доведено, що трансформація системи економічної безпеки підприємства в межах конкурентної парадигми базується на змінах у структурі елементів системи, а саме – розвиток, як перехід до системи вищого рівня результативності управління, забезпечується інтегрованістю зовнішніх функціоналів до внутрішнього середовища системи економічної безпеки, в котрій, під впливом тріади секторів безпекового простору, трансформуються до

конкурентосформуючих функціоналів та забезпечують безпеку і конкурентоспроможність промислового підприємству в зовнішньому ринковому просторі, що також було імплементовано й відображено у прикладному застосуванні при оцінюванні змін у рівні профілю та ефективності конкурентної безпеки й потенціалу системи економічної безпеки промислового підприємства. Розроблено ресурсну концепцію забезпечення економічної безпеки промислових підприємств, що базується на теорії розвитку економічних систем та стратегічному управлінні конкурентоспроможністю за рахунок стійкості функціонування і ресурсозабезпечення, прибутковості і збереженні статусу у просторі промислового підприємства в умовах трансформація ресурсів у інтегровані структури при зміні розвиткових викликів; Удосконалено підходи до структуризації системи економічної безпеки промислових підприємств; методичний інструментарій управління розвитком системи економічної безпеки, що розкрито через авторський підхід до опису тріади безпекових секторів підприємства; формування системи економічної безпеки промислового підприємства, що розкрито через авторську архітектоніку системи та опис тріади безпекових секторів підприємства: зовнішнього, управлінського та внутрішнього секторів, що розкриває концептуальний базис застосування конкурентної парадигми; інструментарій для виявлення закономірностей та характеристик впливу конкурентного простору на стратегічні орієнтири в забезпеченні економічної безпеки. Запропоновано пірамідальну візуалізацію внутрішньопросторової гармонізації впливів секторів системи економічної безпеки на активізацію ресурсних й потенційних можливостей забезпечення внутрішньої стійкості і цілісності промислового підприємства. Обґрунтовано і узгоджено сукупність методів комплексної діагностики стану та потенціалу розвитку системи економічної безпеки підприємств у конкурентних умовах, що включає оцінку за критерієм «конкурентної безпеки», факторний і структурний аналіз управління, а також економічне дослідження потенційних стратегічних орієнтирів забезпечення стратегічно-орієнтованого захисту промислових підприємств, що дозволяє ідентифікувати загрози й ефективність превентивного стратегічного управління конкурентною позицією промислових підприємств. Запропоновано класифікацію видів економічної безпеки підприємств в межах стратегічно-конкурентного підходу виокремлено авторські ознаки за типом реагування, еволюцією та конкурентними функціоналами, а також підходи до структуризації закономірностей управління системою економічної безпеки промислових підприємств. Ключові слова: економічна безпека, промислове підприємство, конкурентні умови, конкурентна парадигма, розвиток системи економічної безпеки.

2. The dissertation is devoted to the development of theoretical and scientific-methodical provisions, practical recommendations for ensuring the development of the economic security system in conditions of competition. The proposed a conceptual basis for the implementation of the scientific provisions of the competitive paradigm in the management of the development of the system of economic security of industrial enterprises by formalizing the basic axiomatics and hypotheses of the transformation of the security space, which are based on a syncretic combination of the guarantors of integrity and stability with strategic guidelines for the formation of new competitive advantages that are formed as a result of building up values and costs in crisis conditions. It is proved that the transformation of the economic security system of the enterprise within the framework of the competitive paradigm is based on changes in the structure of the system elements, namely, development, as a transition to a system of a higher level of management effectiveness, is ensured by the integration of external functions into the internal environment of the economic security system, in which, under the influence triads of sectors of the security space are transformed into competition-forming functionals and provide security and competitiveness to the industrial enterprise in the external market space, which was also implemented and reflected in the applied application when evaluating changes in the level of the profile and effectiveness of competitive security and the potential of the economic security system of the industrial enterprise. A set of methods for comprehensive diagnosis of the state and development potential of the economic security system of enterprises in competitive conditions, which includes evaluation according to the criterion of "concrete security", factor and structural analysis of management, as well as an economic study of potential strategic guidelines for providing strategic-oriented protection of industrial enterprises, has been justified and agreed upon. which allows identification of threats and effectiveness of preventive strategic management of the competitive position of

industrial enterprises. The classification of types of economic security of enterprises within the framework of the strategic-competitive approach is proposed, the author's features are distinguished by the type of response, evolution and competitive functions, as well as approaches to the structuring of the laws of management of the system of economic security of industrial enterprises. The processes of forming a system of security strategies of an industrial enterprise, which are implemented through the transformation of the system from basic security strategies to competitive strategies for the development of the economic security system, as well as substantiation of the author's methodological tools for analyzing strategic positions according to the criterion of "competitive security", setting priorities when choosing a competitive strategy for the motivation of the development of the system of ensuring economic security in conditions of competition, which allowed proving the applied value and practical application of the author's hypothesis and provided an opportunity to predict the effectiveness of implementing strategies for the development of the economic security system in conditions of the competitive space of an industrial enterprise, have been improved. The theoretical provisions of the dissertation work have been brought to the level of methodological tools and recommendations for assessing the state of economic security of enterprises according to the criterion of "competitive security" and the level of development of the economic security system of industrial enterprises according to the "IEEE" models, which are intended for analyzing the competitive-forming functionalities of the economic security system, and "SDDS", which analyzes the factor impact of competition on the security system, which together allow us to substantiate the vector nature of the management of the economic security system using the tools proposed by the author for determining the security strategy. The proposed methodological tools were practically applied to assessing and forecasting the development of the economic security system of industrial enterprises, and some provisions were implemented in activity. Key words: economic security, industrial enterprise, competitive conditions, competitive paradigm, development of the economic security system.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0116U004577 , 0116U004579 , 0121U113122

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Tkachenko T., Pohrebniak A., Radchenko H., Liubokhynets L., Budnik M. Methodical principles of the competitiveness assessment of industrial enterprises in the conditions of the circular economy formation. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2022. Vol. 44 (1). Pp. 95–102. DOI: 10.15544/mts.2022.10.
- 2. Marhasova V., Garafonova O., Popelo O., Tulchynska S., Pohrebniak A., Tkachenko T. Environmentalization of Production as a direction of ensuring the sustainability of production activities of enterprises and increasing their economic security. *International Journal of Safety and Security Engineering*. 2022. Vol. 12. No. 2. Pp. 159–166. DOI: 10.18280/ijssse.120203.
- 3. Popelo O., Tulchynska S., Kharchenko Y., Dergaliuk B., Khanin S., Tkachenko T. Systemic Approach to Assessing Sustainable Development of the Regions. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Vol. XII, Summer). 2021. Vol. 3(51). Pp. 742–753. DOI: 10.14505/jemt.v12.3(51).13.
- 4. Arefieva O., Tulchynska S., Popelo O., Arefiev S., Tkachenko T. The Economic Security System in the Conditions of the Powers Transformation. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network*

Security. 2021. Vol. 21 (7). Pp. 35–42. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.7.4>.

- 5. Petrunenko Ia., Khmarska I., Tkachenko T., Koptieva H., Komandrovskaya V. The Importance of Small and Medium Enterprises in the Economic Development of Eastern Europe. WSEAS Transactions on Environment and Development. 2021. Vol. 17. Pp. 898–910. DOI: 10.37394/232015.2021.17.84.
- 6. Tkachenko T., Tulchynska S., Kostyunik O., Vovk O., Kovalenko N. Modernization determinants by ensuring economic security of enterprises in the competitive conditions. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security. 2021. Vol. 21 (8). Pp. 119–126. DOI: 10.22937/IJCSNS./ 2021.21.8.16.
- 7. Tulchynska S., Popelo O., Vovk O., Dergaliuk B., Kreidych I., Tkachenko T. The Resource Supply of Innovation and Investment Strategies of the Microeconomic Systems Modernization in the Conditions of Digitalization. WSEAS Transactions on Environment and Development. 2021. Vol. 17. Pp. 819–828. DOI: 10.37394/232015.2021.17.77.
- 8. Pohrebniak A., Tkachenko T., Arefieva O., Karpenko O., Chub A. Formation of a Competitive Paradigm of Ensuring Economic Security of Industrial Enterprises in the Conditions of Formation of Circular Economy. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security. 2021. Vol. 21 (9). Pp. 118–124. DOI: 10.22937/IJCSNS.2021.21.9.16.
- 9. Vovk O., Tulchynska S., Popelo O., Tulchynskiy R., Tkachenko T. Economic and Mathematical Modeling of the Integration Impact of Modernization on Increasing the Enterprise Competitiveness. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2021. Vol. 43 (3). Pp. 383–389. DOI: 10.15544/mts.2021.35.
- 10. Тульчинська С. О., Ткаченко Т. П. Принципи системи економічної безпеки промислових підприємств в умовах конкуренції. Вісник Хмельницького національного університету. 2023. № 3 (318). С. 226–230.
- 11. Попело О. В., Ткаченко Т. П. Стратегія ефективного функціонування логістичної системи підприємства в контексті забезпечення економічної безпеки. Науковий журнал «Economic Synergy». 2023. Вип. 2 (8). С. 23–35.
- 12. Ткаченко Т. П. Теоретико-концептуальні засади формування системи економічної безпеки підприємств в конкурентних умовах. Науковий погляд: економіка та управління. 2023. Вип. 2 (82). С. 81–85.
- 13. Ткаченко Т. П., Тульчинська С. О. Вплив воєнних дій на економічну безпеку та розвиток промислових підприємств України. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 15. С. 5–9.
- 14. Ткаченко Т. П., Тульчинська С. О. Особливості управління економічною безпекою будівельних підприємств у воєнний період. Науковий журнал «Economic Synergy». 2023. Вип. 3 (9). С. 192–201.
- 15. Ткаченко Т. П. Інноваційна складова економічної безпеки підприємств в умовах конкуренції. Науковий погляд: економіка та управління. 2023. Вип. 3 (83). С. 152–156.
- 16. Ткаченко Т. П., Гречко А. В. Узагальнення методичних підходів оцінювання економічної безпеки промислових підприємств. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2022. Вип. 22. С. 79–82.
- 17. Ткаченко Т. П. Організаційно-методичні засади діагностики системи економічної безпеки промислових підприємств. Науковий журнал «Economic Synergy». 2022. Вип. 3 (5). С. 47–57.
- 18. Ткаченко Т. П. Теоретико-методологічне підґрунтя забезпечення безпековості економічної діяльності промислових підприємств. Науковий погляд: економіка та управління. 2022. Вип. 3 (79). С. 35–39.
- 19. Ткаченко Т. П. Просторові виклики та ризики впливу на систему економічної безпеки підприємств промисловості та напрями їх пом'якшення. Науковий журнал «Economic Synergy». 2022. Вип. 4 (6). С. 239–247.
- 20. Ткаченко Т. П. Управлінський механізм розвитку системи економічної безпеки на промислових підприємствах в умовах конкурентної парадигми. Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. 2022. № 4 (32). С. 124–131.
- 21. Ткаченко Т. П. Управління системою економічної безпеки промислового підприємства в конкурентних умовах. Науковий вісник Полісся. 2022. № 2 (25). С. 137–145.

- 22. Ткаченко Т. П. Теоретико-методологічні засади формування системи економічної безпеки промислового підприємства. *Бізнес інформ.* 2021. Вип. 8. С. 95–101.
- 23. Ткаченко Т. П. Генезис розвитку теорії економічної безпеки та системний підхід до її трактування. *Економічний вісник НТУУ «КПІ».* 2021. Вип. 19. С. 20–25.
- 24. Ткаченко Т. П. Оцінювання ефективності системи економічної безпеки промислового підприємства в конкурентних умовах. *Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал.* 2021. Вип. 4 (28). С. 163–169.
- 25. Tulchynska S., Popelo O., Tulchinskiy R., Popelo O., Tkachenko T. Innovative Development as Determinant of Corporate Economic Security. *Oppor Chall. Sustain.* 2022. Vol. 1 (1). Pp. 52–60. (0,68 друк. арк.). DOI: 10.18559/ref.2021.1.6.
- 27. Tulchynska S., Popelo O., Garafonova O., Marhasova V., Tkachenko T. The impact of modernization on the competitiveness increase of the enterprise and provision of its economic security. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues.* 2021. Vol. 24 (S5). Pp. 1–9.
- 28. Ткаченко Т. П. Економічна безпека промислових підприємств в умовах війни на території України. *Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (Одесі 8–9 вересня 2023 року).* Одеса, 2023. С. 629–630.
- 29. Ткаченко Т. П. Економічна безпека промислових підприємств в конкурентних умовах. *Modern Movement of Science: proceedings of the 15th International Scientific and Practical Internet Conference (19–20 October 2023 r. Dnipro).* Dnipro, 2023. P. 531.
- 30. Хлистова К. О., Ткаченко Т. П. Напрями підвищення прибутковості підприємств в умовах війни та їх значення для економічної безпеки. *Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки: матеріали XXII Міжнародної науково-практичної конференції (22 листопада 2023 р., м. Київ).* Київ, 2023. С. 79–80.
- 31. Ткаченко Т. П. Функції економічної безпеки промислового підприємства. *Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (14–15 квітня 2022 р., м. Київ).* Київ, 2022. Т 1. С. 116–117.
- 32. Ткаченко Т. П. Ресурсно-функціональний підхід щодо оцінювання економічної безпеки промислового підприємства *Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (20–25 травня 2022 р., м. Київ).* Київ, 2022. Т. 1. С. 143–144.
- 33. Ткаченко Т. П. Підприємницька освіта в контексті економічної безпеки підприємства. *Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки: матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції (23 листопада 2022 р., м. Київ).* Київ, 2022. С. 136.
- 34. Ткаченко Т. П. Характерні особливості системи економічної безпеки підприємства. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: зб. тез доп. III Міжнар. наук.-практ. конф. (08 груд. 2022 р. м. Київ).* Київ, 2022. С. 202.
- 35. Ткаченко Т. П. Забезпечення функціонування системи економічної безпеки промислового підприємства для підвищення конкурентоспроможності. *Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (21 жовтня 2021 р., м. Київ).* Київ, 2021. С. 120–121.
- 36. Ткаченко Т. П. Економічна та комерційна безпека підприємства: відмінності та спільні риси. *Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки: матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції (17 листопада 2021 р., м. Київ).* Київ, 2021. С. 160.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; підвищення продуктивності праці; забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U004577 , 0116U004579 , 0121U113122

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Тетяна Петрівна

2. Tetiana P. Tkachenko

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вербівська Людмила Василівна

2. Verbivska Lyudmyla V.

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зінченко Олена Антонівна

2. Зінченко Олена Антонівна

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавловська Наталія Іванівна

2. Nataliya I. Gavlovska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1084-2853

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Нижник Віктор Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Нижник Віктор Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гончар О.І.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна